Bereidheid van thuiswonende 55-plussers tot deelname aan valpreventie: een survey onderzoek in Vlaanderen

Haio: AGTEN Martine , KUL
Promotor: MILISEN Koen , KUL
Praktijkopleider: CARLIER Henry

Context: Vallen is een frequent voorkomend probleem bij thuiswonende ouderen. Er bestaat in de literatuur voldoende evidentie dat veel valincidenten kunnen worden voorkomen door een gepaste screening en in navolging hierop individueel aangepaste valpreventie interventies. De doeltreffendheid hiervan zal echter afhangen van de motivatie van ouderen en hun therapietrouw.

Onderzoeksvraag: Literatuur: Nagaan welke factoren belangrijk zijn voor de motivatie van ouderen en welke factoren hun therapietrouw met valpreventie maatregelen bevorderen of belemmeren. Praktijkproject: Bepalen van de bereidheid van thuiswonende 55-plussers tot deelname aan valpreventie interventies en onderzoeken van associaties tussen de bereidheid en demografische en klinische variabelen.

Methode: Literatuur: Review van de beschikbare literatuur (Medline via Pubmed) o.b.v. de deelaspecten van de theory of planned behaviour Praktijkproject: Een gevalideërde vragenlijst werd verstuurd naar 3923 >= 55 jarigen (1728 respondenten) in 11 huisartsenpraktijken in Vlaanderen; 5 afhankelijke variabelen: bereidheid tot deelname aan kracht- en evenwichtsoefeningen (KEO) thuis en in groep, aanvaarden van huisaanpassingen, schoeiselaanpassingen en medische interventies (vb. visuscontrole, bloeddrukmeting) en 17 onafhankelijke variabelen (vb. leeftijd, geslacht). De statistische analyses (descriptieve, uni/multivariate logistische regressie) werden uitgevoerd m.b.v. SAS.

Resultaten: Literatuur: Attitude (persoonlijke evaluatie van outcome), subjectieve norm (sociale context), waargenomen gedragscontrole (bekwaamheid, vertrouwen) hebben invloed op de verandering in valpreventie gedrag, naast kennis en zelf- en sociale identiteit. Praktijkproject: Vooral de bereidheid tot medische interventies, huisaanpassingen en schoeiselaanpassingen is zeer hoog (81.0 tot 97.0%); KEO zijn veel minder populair (48.0 tot 64.7%). De bereidheid is significant gerelateerd aan het geloof in het belang van valpreventie. Ook jongere leeftijd, vrouwelijk geslacht, het beschouwen van een val als een probleem dat met de huisarts moet worden besproken, vermijden van activiteiten door valangst en vroegere deelname van familieleden spelen een rol.

Conclusie: Literatuur: Valpreventie wordt best individueel benaderd met oog voor verschillen in fysieke mogelijkheden, levensstijl en persoonlijke voorkeur. Er wordt best een vari?teit van verschillende, aangename interventies voorzien, die zowel individueel als in groep uit te voeren zijn. Praktijkproject: Bij valpreventieprogramma?s moet de nadruk liggen op medische interventies, schoeiselaanpassingen en huisaanpassingen. Om deelname aan KEO te verbeteren moet het geloof in het belang van valpreventie verhoogd worden. Focus op KEO is vooral belangrijk omdat bewezen is dat oefenprogramma?s een van de meest effectieve valpreventie interventies zijn.